

Catalans i lleonesos es reparteixen la península Ibèrica

Autor: Marc Pons

Data de publicació: 23-10-2023

Barcelona, de tradició carolíngia, i Lleó, de tradició visigòtica, esdevenien els nuclis del món cristià peninsular. Article d'En Marc Pons a elnacional.cat

Tal dia com avui [27 de gener] de l'any 1151, fa 872 anys, a la vila de Tudillén (en aquell moment la part del regne de Navarra ocupada pel regne de Lleó), Alfons VII, rei de Lleó, de Castella i de Galícia, i Ramon Berenguer IV, comte independent de Barcelona i príncep (home principal) d'Aragó, signaven un tractat pel qual es repartien el territori peninsular resultant de la desintegració del califat d'Al-Andalus. En aquell moment, la part musulmana de la península Ibèrica estava sota dominació dels almohades, les tribus berbers del Magrib que s'havien independitzat del califat de Damasc i que havien creat un imperi que abastava la meitat occidental del nord d'Àfrica (de Trípoli a Agadir) i la meitat sud de la península Ibèrica.

Ramon Berenguer IV es va reservar l'ocupació de les regions musulmanes de València i de Múrcia (actuals territoris del País Valencià, Múrcia i les províncies castellano-manxegues de Conca i Albacete). Eren l'extrem sud dels antics conventus (sotsdivisions provincials) romanovisigòtics Tarraconense (amb capital a Tarragona) i Caesaragustanus (amb capital a Saragossa). Per la seva banda, Alfons VII de Lleó, que per iniciativa pròpia s'havia intitulat "emperador de totes les Espanyes", es va reservar les antigues províncies romanovisigòtiques de la Cartaginense (amb capital a Cartagena), que es correspon als actuals territoris de la Manxa i Andalusia oriental, i de la Bètica (amb capital a Sevilla), que es correspon a l'actual Andalusia oriental.

Aquell tractat resultaria d'una gran importància, perquè va delimitar les zones reservades a l'ocupació dels principals estats cristians del nord, que acabarien dibuixant el mapa medieval definitiu de la península Ibèrica. Aquell tractat revela, també, que s'estava reduint l'atomització del poder cristià, i que els nuclis que reclamaven el protagonisme peninsular eren les cancelleries de Lleó i de Barcelona. En aquest punt és important destacar que la llengua de cultura i de poder d'aquestes cancelleries (la lleonesa i la barcelonina) eren el llatí i el gallec i el català, respectivament. El castellà era una llengua popular i limitada al seu territori (Cantàbria i les valls altes de l'Ebre i del Duero) i no era

coneguda en cap cancelleria.

Marc Pons

Podeu llegir l'article original a través del següent enllaç:

https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/catalans-lleonesos-reparteixen-peninsula-iberica-marc-pons_959142_102.html?utm_medium=Social&utm_source=Twitter#Echobox=1674801027-2